

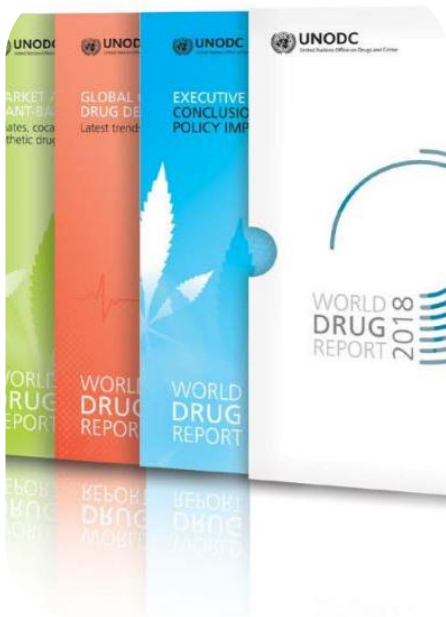
Multidisciplinarni sistem odgovora na terapijsko zbrinjavanje problematike klijenata uzrokovano upotrebom psihoaktivnih supstanci

Miloš Stojanović

Regionalni projektni menadžer

UNODC

Veličina problema

- Oko 271 milliona osoba širom sveta (5.5 % globalne populacije starosti od 15 – 64 godina) je koristilo drogu bar jednom tokom 2017 godine (1:18 osoba)
- Oko 35 milliona osoba koje su koristile drogu pate od bolesti zavisnosti (1 od 9 osoba koje su koristili drogu ili 11%)
- Samo 1 od 7 osoba je u mogućnosti da dobije terapiju

Zavisnost je medicinski problem

Neuroscience of psychoactive
substance use and dependence

 World Health Organization

„ Zavisnost od supstanci nije neuspeh volje ili snage karaktera, već medicinski poremećaj koji može uticati na bilo koje ljudsko biće. Zavisnost je hroničan i recidivirajući poremećaj, koji se često pojavljuje sa drugim fizičkim i mentalnim poremećajima”

Kvalitet terapije je često nedovoljno dobar

Najčešće korišćene terapijske intervencije nisu uvek u skladu sa naučnim dokazima. Ponekad su neefikasne ili čak štetne.

Terapija treba da:

- Utiče na **smanjenje simptoma**
- Merljivo doprinese **poboljšanju** fizičkih, psiholoških i socijalnih funkcija
- **Smanji rizik** od negativnih zdravstvenih i socijalnih posledica upotrebe droga

Nacionalni odgovor na terapiju

- 90% država članica je razvilo nacionalnu strategiju za borbu protiv droge koja prepoznaje komponentu smanjenja potražnje narkotika
- Preko 80% zemalja izjavilo je da su NVO bile uključene u rad
- 37% strategija ostaje ne budžetirano

Internacionalni Standardi za terapiju zavisnosti od droge

UNGASS 2016 ishodni dokument

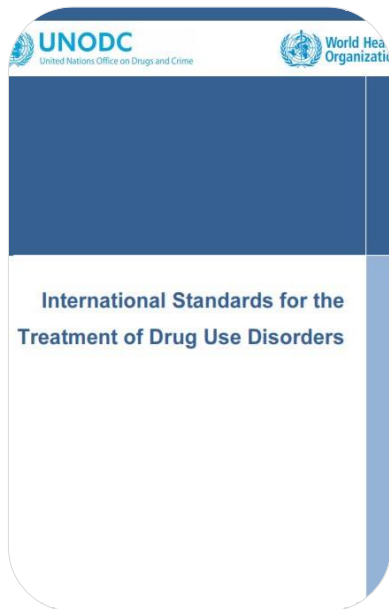

“Prepoznamo zavisnost od droga kao **složen, multifaktorski zdravstveni poremećaj** koji karakteriše hronična i recidivirajuća priroda sa socijalnim uzrocima i posledicama koje se mogu sprečiti i lečiti...”

UNGASS 2016 Ishodni dokument

- Promovisati i implementirati Internacionalne Standarde za terapiju zavisnosti od drogei druge relevantne međunarodne standarde,(...)
- Pružiti smernice, pomoć i obuku zdravstvenim radnicima o njihovoj primeni
- Razmotriti razvoj standarda i akreditaciju usluga na nacionalnom nivou

Internacionalni Standardi za terapiju zavisnosti od droge

- Kreirani da podrže države članice u razvoju i proširenju terapijskih usluga koje su:
 - Etičke
 - Humane
 - Zasnovane na dokazima
 - U skladu sa standardima ljudskih prava
- Obuhvat efikasnih terapijskih rešenja i postavki mogućih servisa/usluga
- Okvir koji može voditi zemlje u planiranju i pružanju usluga u terapiji bolesti zavisnosti

Principi

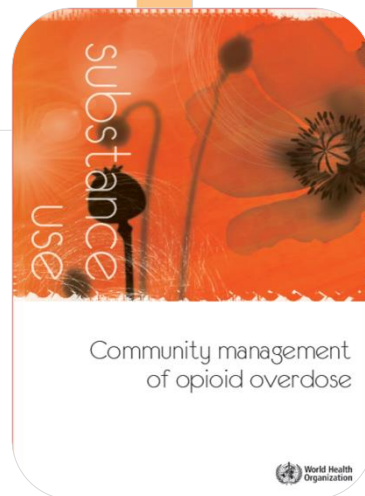
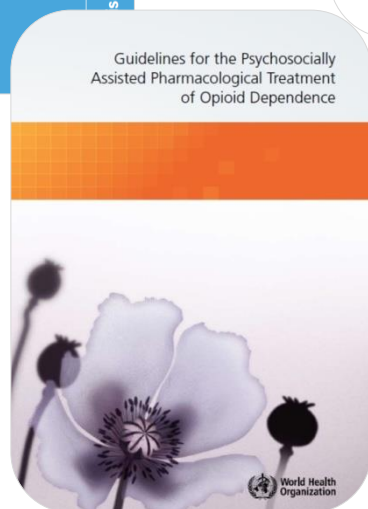
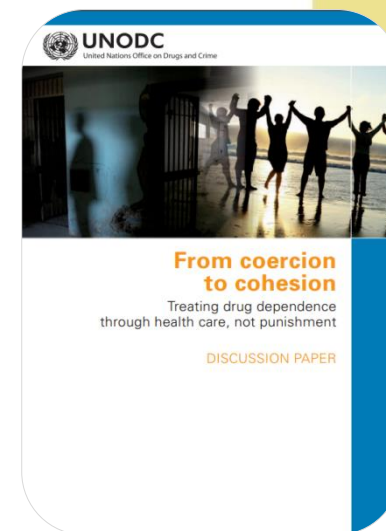
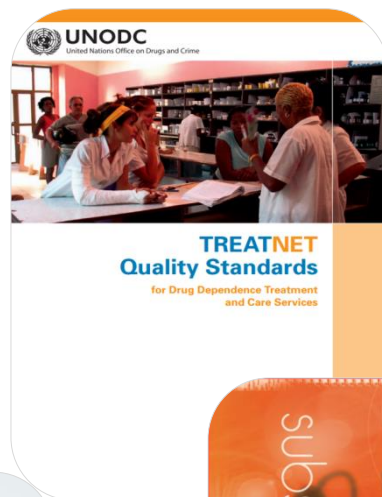
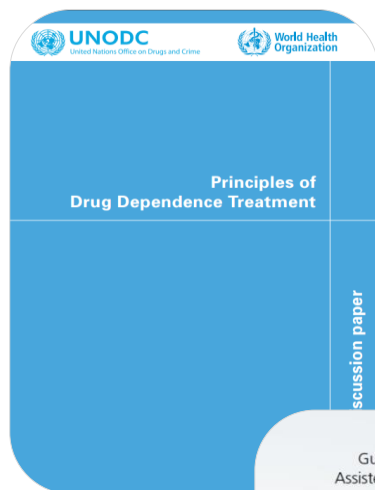
Terapija mora da bude:

- Dostupna
- Lako pristupna
- Atraktivna
- Prikladna za potrebe pojedinaca
- Zasnovana na dokazima
- Odgovori na individualne potrebe
- Etička/poštovanje ljudskih prava u terapijskim uslugama

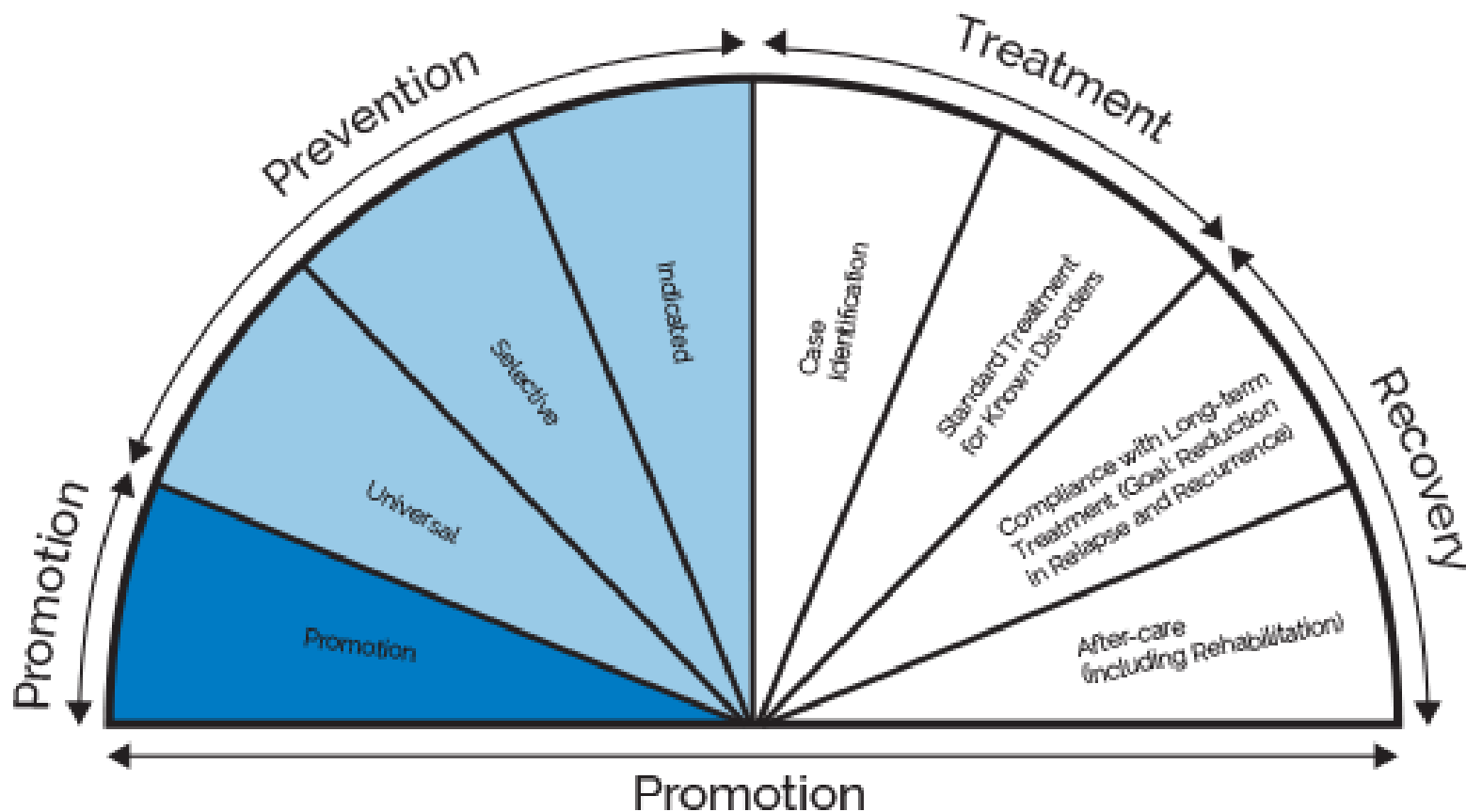
Principi

- Terapija mora odgovoriti potrebama **specijalnih podgrupa**
- Osigurati dobar **klinički menadžment** terapijskih usluga
- Neophodna je efikasna **koordinacija između krivično – pravnog sistema i zdravstvenih i socijalnih službi**
- **Integrisane politike** lečenja, usluge i procedure moraju se stalno **nadgledati i ocenjivati**

Bazirano na dokazima

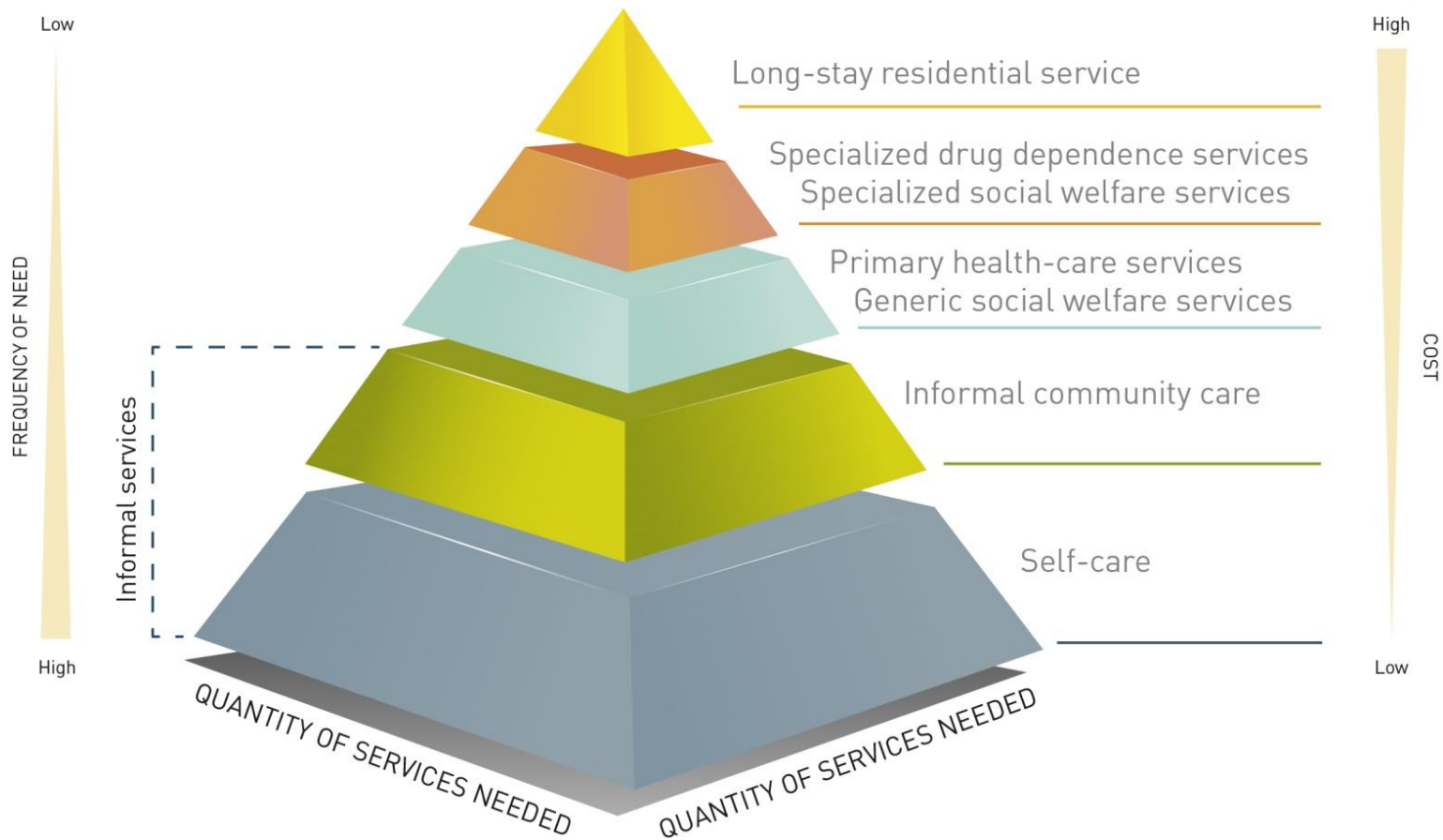
Kontinuitet terapije i zbrinjavanja klijenta

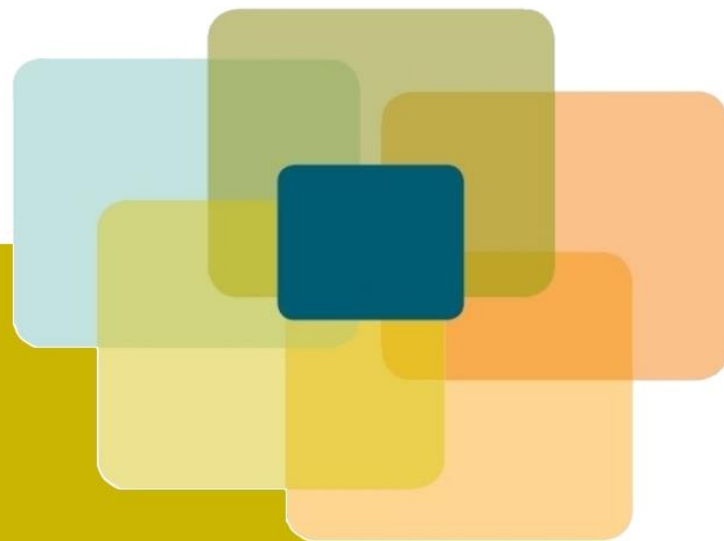
Standardi - sadržaj

1. Uvod
2. Ključni principi za terapiju zavisnosti
3. Modaliteti i intervencije u različitim okruženjima
 - Servisi u zajednici (outreach)
 - Pregled, kratke intervencije i upućivanje na lečenje
 - Kratkoročno lečenje u hospitalnim uslovima
 - Dugoročno lečenje u hospitalnim uslovima
 - Upravljanje oporavkom
4. Specijalne populacije
5. Karakteristike efikasnog sistema lečenja

Efikasni sistem lečenja

Upravljanje oporavkom

Upravljanje oporavkom

- **Upravljanje oporavkom u zajednici** nakon stabilizacije klijenata radi održavanja pozitivnih ishoda i sprečavanje recidiva
- Moguće tokom celog života ali sa smanjenim intenzitetom i vezanim troškovima
- **Uključuje:**
 - Zapošljavanje
 - Porodicu
 - Stanovanje
 - Mentalno zdravlje
 - Značajno učešće u zajednici
 - Socijalno umrežavanje
 - Sanacija pravnih i finansijskih pitanja
 - Samopomoć
 - Redovni pregledi
 - Treneri za oporavak

Održivo upravljanje oporavkom

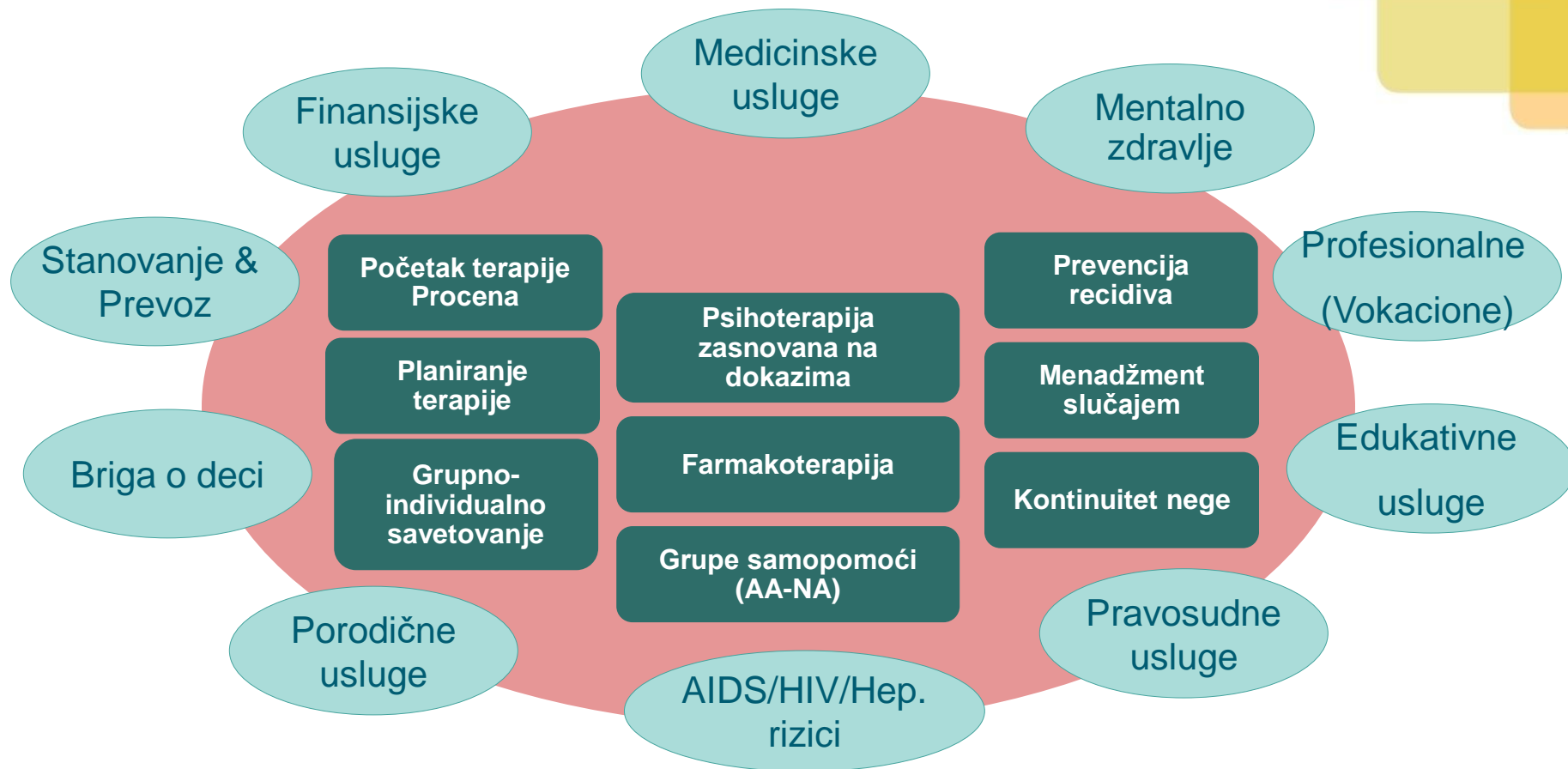

Drug Dependence Treatment: Sustained Recovery Management

- Održivi pristup upravljanju oporavkom
- Komponentne održivog upravljanja oporavkom
- Postavljanje temelja za izgradnju kapitala za oporavak
- Studije slučaja
- Javno zagovaranje
- Održivo upravljanje oporavkom: dokumentacija i procena
- Instrumenti za skrining i procenu
- Reference

Postavka Sistema – osnovne komponente

HVALA!